

Dinamització del procés participatiu per a potenciar la vinculació dels equipaments cívics al seu entorn

Informe de la sessió

Tarragona, 14 de novembre de 2017

Índex

1. Presentació.....	3
2. Participants.....	4
3. L'equipament en una paraula... ..	6
4. Quines són les necessitats del nostre territori sobre les quals l'equipament podria tenir un paper?	7
5. Com podria enfortir el Casal la vinculació al territori?	10
6. Com potenciar la implicació activa d'entitats i persones usuàries en la dinàmica del Casal?	11
7. Valoració de la sessió.....	12

1. Presentació

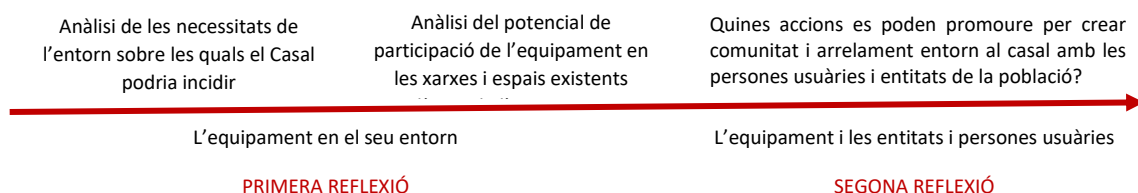
Des del *Departament de Treball, Afers Socials i Famílies*, a través de la *Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària*, conjuntament amb la *Direcció General de Transparència, Dades Obertes i Qualitat Democràtica*, del *Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència* s'està impulsant un procés de reflexió amb relació a les potencialitats del paper dels equipaments cívics (EC) en el territori.

En aquest marc, durant els mesos d'octubre i novembre s'estan organitzant unes sessions de treball arreu de Catalunya, amb l'objectiu de reflexionar conjuntament i compartir les oportunitats en l'acció de l'equipament cívic en el seu entorn i quina ha de ser la seva implicació en el seu entorn proper, en el seu treball amb la comunitat i en el seu aspecte inclusiu.

El passat dia 14 de novembre de 2017 es va realitzar una sessió de reflexió respecte el paper dels equipaments cívics de la Generalitat de Catalunya a Tarragona. La sessió es va realitzar de 17:00 a 19:30 hores al Casal Cívic Tarragona – Campclar del municipi. Van assistir-hi .... persones pertanyents a les següents entitats o serveis:

Pel que fa al programa de la sessió, en primer terme, el Sr. Francesc Molina i la Sr. Joaquim Besora van donar la benvinguda, compartir els objectius del procés i detallar el marc del debat. Seguidament, les persones participants van iniciar la reflexió i el debat per generar aportacions i propostes d'acord amb el següent esquema:

Esquema de reflexió

A continuació es presenten els resultats de la sessió. Cada pregunta va generar un seguit de reflexions i propostes, que han estat agrupades i sistematitzades en els següents apartats. També queda recollida la valoració de la sessió que van fer les persones assistents.

2. Participants

Van assistir-hi 16 persones pertanyents a les següents entitats o serveis:

- ABS Ponent
- ASOCIACION AFAC
- Associació d'amics de la Tabacalera
- Associació de Jubilats Casa del Mar
- Associació de la Tercera Edat de Campclar
- Associació de veïns de Camp Clar
- Associació de veïns del Pilar i Eixample
- Associació socio cultural Shorouk
- Caritas Parroquial Campclar
- Club ciclista Campclaro
- Club Deportivo Mujeres Nadia
- Federació de Veïns de Tarragona

- Fundació privada Onada
- Institut Escola Mediterrani
- Pla de Desenvolupament Comunitari Campclar

Pel que fa al perfil de les persones assistents, a partir dels qüestionaris lliurats, les persones participants eren un 40% homes i un 60% dones, de les quals el 47% eren nascudes a Catalunya, el 33 % a la resta de l'estat espanyol i el 20% a la resta del món. Totes elles resideixen en Tarragona, excepte una persona que viu a Reus.

Atenent a la seva activitat, un 43% de les respostes indiquen que són jubilats o pensionistes, un 43% treballen, un 7% esta en situació d'atur, i un altre 7% són estudiants. Entre el 43% que treballa, tots treballen per compte d'un altre, i principalment centre la seva activitat en l'administració, amb un 50%, salut, educació o serveis socials, amb un 33%, i cultura i lleure amb un 17%.

Amb relació a si formen part d'alguna entitat, un 31% pertanyen a associacions culturals o de lleure, un 23% a un club d'esportiu; i en un percentatge d'un 15% tant a entitats ambientalistes, associacions veïnals com a col·legis professionals.

3. L'equipament en una paraula...

Per iniciar la reflexió d'una manera activa i dinàmica es va demanar als i a les participants que es presentessin, dient el seu nom, l'entitat a la que pertanyien i que diguessin amb una paraula què era el Casal Cívic per a ells i elles. A continuació, es presenten les paraules citades:

En aquest primer moment de reflexió vivencial es van destacar aspectes com:

- El Casal com un espai de trobada entre amics, un lloc on relacionar-se amb els altres, i generar vincles i col·laboracions amb altres persones i col·lectius.
- El Casal com espai d'activitats, on fer coses que aporten felicitat i tranquil·litat a les persones.
- L'equipament com un espai de treball cooperatiu, de veïnatge institucional, de respostes a les necessitats de la gent.

4. Quines són les necessitats del nostre territori sobre les quals l'equipament podria tenir un paper?

 En segon lloc, la reflexió es va centrar en identificar necessitats del territori en les quals l'equipament cívic hi podria incidir. Les aportacions dels i de les participants van ser les següents:

Oferir formació

Es proposa que el Casal cobreixi les necessitat de formació a diferents col·lectius amb necessitats diverses:

- Per una banda, formació en salut - per exemple, primeres auxilis -, ja que moltes de les dones usuàries i habituals del Casal treballen en el sector de la cura de persones, i aniria bé tenir una formació en aquest sentit. També en l'àmbit de la salut, cursos de malalties de transmissió sexual i d'embarassos no desitjats, perquè es detecten moltes conductes de risc, especialment entre la població més jove.
- Per una altra banda, donant resposta les necessitat dels joves. Es valora que en el entorn del Casal hi ha molt joves al carrer, i estaria bé poder oferir una formació específica adreçada a ells. Si bé s'assenyala que, donada la manca de motivació, estaria bé que es preguntés i acompanyés al jovent en la definició de quins són els seus interessos, què es podria oferir i com es podria fer, en aquest sentit, es concreten algunes propostes:
  - o En primer terme, es proposa realitzar cursos de formació per monitors de lleure, ja que aquesta formació els podria obrir portes per després treballar.
  - o En segon terme, organitzar cursets de llengües, per exemple, angles.
  - o Per últim, donar classes de robòtica o tecnologia, perquè es valora que és un camp en el qual el col·lectiu més jove està interessat.
- Tallers de costura i de cuina. Aquests últims poden ser un exercici on compartir gastronomies i maneres de fer de diferents cultures, un lloc d'intercanvi cultural i coneixement mutu.
- Per últim, s'apunta que la formació en idiomes és un tema en què poden estar interessats diferents col·lectius.

Espai de relació informal

Es troba a faltar un espai comú de trobada, on les persones pugui relacionar-se sense necessitat de fer cap activitat dirigida. Es tractaria d'un lloc d'estada, on poder prendre alguna cosa, xerrar, llegir el diari, etc. Aquesta espai també podria tenir una petita biblioteca.

Cessió d'espais a entitats

Alguna entitat compareix la necessitat de disposar d'un lloc on regularment fer les seves reunions, on establir el seu lloc de referència i contacte amb els seus socis i l'entorn i fer activitats. En aquests sentit, es valora que el Casal cívic de Campclar està ubicat en el barri, allunyat del centre i altres barris de la ciutat, aspecte que pot dificultar la mobilitat d'algunes persones que no visquin en aquest entorn, especialment si es tracta de gent gran.

Coneixement d'entitats

El barri on està ubicat el Casal té diferents zones que compten amb diferents entitats, però aquestes tenen poc contacte entre sí, la majoria es relacionen només amb les de la seva zona, per això es considera que caldria crear espais de coneixement entre les entitats. El Casal podria organitzar una trobada entre les entitats de l'entorn per afavorir el coneixement mutu i intercanvi cultural entre elles, que posteriorment podria transformar-se en col·laboracions mútues.

En aquest sentit, es proposa que el Casal podria treballar cada setmana a una zona del barri, per donar-ho a conèixer i ajuntar a les entitats, per després acabar en una jornada conjunta. S'observa que hi ha persones o entitats del mateix barri que si viuen "lluny" del Casal no s'apropen a ell, per això cal trencar aquestes "barreres mentals" i aproximar el Casal a les diferents zones del barri, especialment les més allunyades.

Disposar de materials per fer les activitats

Per la realització d'algunes activitats, per exemple, un taller de música de timbal, és necessari disposar dels instruments. Avui dia el finançament per a aquestes coses ha quedat reduït, i això condiciona molt la realització de determinades activitats que requereixen de material. Es per això que caldria estudiar com aconseguir-los, analitzant formes de cessió, de compra, de finançament, etc. per així facilitar la pràctica i realització de determinades activitats actualment no es poden fer.

Activitats per infants

Pel que fa a les activitats dirigides als infants, sorgeixen dues propostes. La primera fa referència a l'activitat actual de *Jugar i Llegir*, amb capacitat per acollir a 30 infants. Es proposa revisar i repensar l'activitat junts, entre tothom, perquè hi ha qui valora que ha quedat obsoleta. I en aquesta línia, es proposa que, donat que les necessitats d'activitat després de l'horari escolar es major que la que cobreix *Jugar i Llegir*, les entitats puguin organitzar altres activitats en el mateix horari dirigides al mateix segment de població, els infants i adolescents, ja que l'actual proposta de fer-ho en horaris a partir de les 19:00 hores per no solapar-se amb l'activitat de Jugar i Llegir, dificulta que els nens i nenes hi puguin assistir perquè ja és massa tard.

Organitzar cinema

Es proposa organitzar una tarda de cinema al Casal cívic, amb pel·lícules que permetin assistir a tota la família. A més de ser un activitat, seria un punt de trobada entre el veïnat, d'aquesta manera es promocionaria el Casal al barri i al mateix temps motivaria a la gent a fer una activitat en família.

Ampliació de l'horari d'obertura

Es proposa obrir més hores el Casal cívic, especialment durant els matins –actualment està obert dimecres al matí - per dues raons. La primera, perquè permetria poder encabir més activitats que donen resposta a necessitats del territori i permetin utilitzar-ho a població que ara en l'horari de tarda no pot. La segona, per poder utilitzar les infraestructures ja existents per part de les entitats en un horari més extens, per exemple, el Punt Òmnia. Actualment es pot fer servei però en un horari limitat que resulta insuficient per a les entitats i usuaris que el demanden.

Reducció de la burocràcia

S'identifica la necessitat de reduir els tràmits burocràtics per l'ús dels espais del Casal cívic, ja que obliga a les entitats a fer una planificació amb molta antelació per a qualsevol us i no permet, per exemple, improvisar una reunió en una mateixa setmana.

5. Com podria enfortir el Casal la vinculació al territori?

Les persones participants també van reflexionar amb relació a com el Casal podria tenir un paper més actiu en la comunitat i la xarxa de relacions del territori, indicant si trobaven a faltar el Casal en algun espai de relació, treball o participació del barri o territori. I en aquest sentit es va assenyalar les següents consideracions.

- La Generalitat de Catalunya podria intentar col·laborar amb l'ajuntament per fer activitats que ara els hi es impossible a les entitats.
- Caldria establir espais de treball entre els recursos del territori, per analitzar i abordar les necessitats de l'entorn i les potencials respostes per així coordinar-se millor i aprofitar millor els recursos.
- El Casal podria centralitzar la informació de les entitats i fer difusió de les mateixes per ajudar a fer una major difusió de les activitats, i així promocionar que més persones hi assistissin.

6. Com potenciar la implicació activa d'entitats i persones usuàries en la dinàmica del Casal?

Finalment, la reflexió es va centrar en com promoure la implicació, l'arrelament i els vincles de les persones usuàries i les entitats amb el Casal. Les aportacions van ser les següents:

- Tenir més coordinació entre les entitats del barri i el Casal, per aprofitar millor el potencial de les entitats i del Casal.
- Fer un cop a l'any una trobada de les associacions adherides al Casal cívic.
- Fer més publicitat i difusió de les activitats del Casal a través de les entitats per donar a conèixer el Casal. Realitzar activitats del Casal en altres espais, d'aquesta manera es donaria a conèixer fora del Casal quin tipus d'activitat es realitzen, i més enllà de la promoció i difusió del Casal això també permetria establir ponts de col·laboració.
- Donar a conèixer i continuar l'activitat actual Foravida, que es realitza a l'aire lliure en l'espai del Casal, i en el qual hi participen les entitats del territori.
- Fer una exposició de les activitats del Casal, acompanyada d'una jornada en que la gent pugui fer un tast de les diferents activitats que s'organitzen.
- Fent sortides, excursions. S'observa que en el passat el Casal havia organitzat excursions i sortides de coneixement d'altres indrets i que això tenia força èxit i estava molt bé.
- Visites guiades per conèixer la Tarragona romana. S'observa que Tarragona és una ciutat amb una riquesa cultural i un valor patrimonial extraordinari, fins el punt de ser declarada "patrimoni de la humanitat", però veïns i veïnes de la mateixa ciutat desconeixen aquest valor i per això seria important potenciar-ho.
- Organitzar cafès tertúlia en què en un ambient informal es parli sobre un tema i es generi un ambient d'intercanvi i relació agradable entre diferents persones.
- Implicar a l'ajuntament, si es pot, per fer xerrades en el Casal cívic sobre temes d'interès de la gent.
- Fer cinema de barri com a punt de trobada.

7. Valoració de la sessió

Les persones participants van poder valorar la sessió de treball mitjançant un qüestionari. Els principals trets d'aquesta són:

